

Poslední neděle po Zjevení Páně, 25. ledna 2015

¹„Povstaň, rozjasni se, protože ti vzešlo světlo, vzešla nad tebou Hospodinova sláva.

²Hle, temnota příkrývá zemi, soumrak národy, ale nad tebou vzejde Hospodin a ukáže se nad tebou jeho sláva. ³K tvému světlu přijdou pronárody a králové k jasům, jenž nad tebou vzejde. ⁴Rozhlédni se kolem a viz, tito všichni se shromáždí a přijdou k tobě; zdaleka přijdou tví synové a dcery tvé budou v náručí chovány. ⁵Až to spatříš, rozzáříš se, tvé ustrašené srdce se *radostně* rozbuší, neboť hučící moře tě zahrne svými dary, přijde k tobě bohatství pronárodů. ⁶Přikryje tě záplava velbloudů, mladých velbloudů z Midjánu a Éfy; přijdou všichni ze Šeby, ponесou zlato a kadidlo a budou radostně zvěstovat Hospodinovu chválu. ⁷K tobě se shromáždí všechny ovce z Kédaru, nebajóštští berani ti budou k službám; budou přinášeni na můj oltář k *mému* zalíbení, oslavím dům své slávy. ⁸Kdože jsou ti, kteří přilétají jako oblak? Jako holubice ke svým děrám? ⁹Ke mně s nadějí vzhlíží ostrovy a zámořské lodě už zdávna, aby tvé syny přivezly zdaleka a s nimi jejich stříbro a zlato pro jméno Hospodina, tvého Boha, pro Svatého, *Boha* Izraele, který tě oslavil. ¹⁰**Cizinci vystavějí tvé hradby a jejich králové ti budou k službám. Bil jsem tě ve svém rozlícení, se zalíbením se však nad tebou slitovávám. ¹¹Tvé brány budou neustále otevřené, nebudou zavírány ve dne ani v noci, aby k tobě mohly přijít pronárody se *svým* bohatstvím a přivést i své krále.**

Izajáš 60,1-11

Co by vás zvedlo ze židle? Tedy lépe řečeno: Co by člověka zvedlo z křesla v obýváku tak, že by vstal a skutečně se kamsi vypravil - šel se podívat? A teď nemyslím na nic nepříjemného či skandálního, co celkem běžně dokáže lidí nadzvednout a uvést do pohybu. Spíš myslím na tu situaci, kdy by se člověk třeba i rád nechal nadzvednout něčím, co by za to nadzvednutí stálo. Ale problém je asi v tom, že už se špatně věří ve skutečnost čehokoliv, co by za to stálo. Že by něco mělo tu sílu a člověka to postavilo na všechny dvě nohy.

Prorok Boží říká: *Povstaň a těš se, svítá na lepší časy!* A sděluje to té, která seděla schoulená ani ne na židli, ani ne v křesle, nýbrž daleko nejspíš na tvrdé zemi. Povstaň, zvedni se, *dívko*, protože už svítá - za chvíli nad tebou vzejde Hospodinova sláva. Když zůstaneš dřepět na zemi, tak to asi nezjistíš, jsi tak trochu v dílčím či snad dokonce v díře. Povylez ven a zjistíš, že venku není tma tmoucí, nýbrž už je skoro světlo.

Ta dívka, které to prorok Boží sděluje, se tehdy jmenovala "Jeruzalém", nebo taky "dcera síónská" se jí říkalo. Prorok si povídá s Jeruzalémem jako s dívkou, protože v biblickém jazyce je Jeruzalém skutečně dívka, je rodu ženského. I když musíme upřesnit v jakém stavu je zrovna ta dívka, když k ní posel Boží mluví. Řekli jsme, že je na tom jako když sedíte v díře. Jako když vás stokrát použijí, stokrát zmačkají a stokrát zahodí. "Troska" se říkává tomuhle stavu shodně u staveb i u lidí. "Dobyta a vydrancovaná země" by ten stav nazval asi romantický básník a sedělo by to na město i na lidi.

Pro začátek stačí, když se trochu pohneš, říká ten posel schoulené jeruzalémské dívce - úplně postačí, když si stoupneš a zkusíš se rozhlédnout. Uvidíš, že není jenom tma. Jistě, soumrak příkrývá kdejaký národ a v temnotě leží tato země - přiznává prorok, avšak za nedlouho nad námi zasvítí Hospodinova sláva.

Co to znamená, když zasvítí *Hospodinova sláva*? V co to má věřit schoulená dívka alias zpustošená země?

Když nad vámi někdo zasvítí, udělá se jasněji. Věci, na něž dopadá světelný proud, jsou jasnější - je zřetelnější, jak vlastně vypadají, mají jiné barvy, jsou patrnější jejich skutečné rozměry. Řekl bych, že v případě světla slunečního či nějakého umělého svítidla je nám to pochopitelné. Ale jak svítí Hospodinova sláva? Co s námi dělá a co může rozsvítit sláva Hospodinova? Sláva je v biblické řeči tíha, zároveň vážnost, zároveň cena. Když je něco v Bibli slavné, tak to má váhu a přesvědčivost - je jasné, jakou to má cenu.

Když začne svítit sláva Boží, tak, myslím, že začne být přesvědčivé to, co Bůh působí. Je zjevná závažnost toho, co se děje. A to, co se děje, zvedá lidi ze židlí, z křesel a z domovů a jdou tam, kde se odehrává něco důležitého. Má to hmotnost, nebo-li: není to lehké.

Lehké věci nejsou slavné a nikdy vás nikam nepozvednou. To je duchovní rozpoznání, které se stává velkým výchovným úkolem všech rodičů a všech učitelů - úspěšně ho předat dětem a mladým. Že lehčí cesta, lehčí příklady, lehčí zkoušky, lehčí zkušenosti člověka nikam neposouvají a může jich být stovka v řadě. Naopak mnohdy stačí jedna jediná supertěžká zkušenost či zkouška a ta člověka vystřelí o velký kus dopředu. Udělá pořádný průvan a protáhne vás to dál. Je to ta zkouška, z níž vás dost pravděpodobně vyhodí, nebo jste naopak postoupili dál a nikdo vás nemusí přesvědčovat, jakou to má cenu. Proto, když vám na někom záleží, tak mu nemusíte věci ztěžovat, ale určitě mu je nebudete ulehčovat - lehké věci nepomáhají.

Zvedni se, jeruzalémský lide, zase se začne dít něco, co má cenu, co stojí za to. Zase bude pro co se unavovat a o co usilovat. Přestaň sedět v koutku, dcero jeruzalémská, do té temnoty, která všude kolem vládne, zazáří nové světlo. Začnete stavět hradby, začnete budovat nové město. Bude práce, nebude volný čas, nebude čas na sezení v koutku a tesknění.

A nebudeš na ten stavební rozmach sama, jeruzalémská dcero, i kdyby sis začala třeba myslet, že na to sama stačíš a že tak dobře a tak hezky jako ty, by to nikdo cizí neudělal. Takové myšlenky vypuť ven z hlavy. Protože k tobě přijdou mnozí, a zdaleka, a budeš se divit odkud přijdou ti, kteří budou s tebou bydlet v jednom městě a kteří ti budou stavět jeho hradby.

Budou to jednak vzdálení tví synové (a tvé dcery). Ti, kteří k tobě patří a asi jsi na to pozapomněla ty i oni. Vráti se k tobě a budou v náručí chováni. A ty se z toho zaraduješ, ani nevíš jak, rozbuší se ti srdce jako šicí stroj, až budeš radostí lapat po dechu. Přijdou i ti, kteří už dávno mluví jiným jazykem. Nejen že už nevědí, kde mají domov a našli si jiné domovy. Ale už ani neznají tvoji řeč, Sióne. Přesto přijdou. A budou se divit, jak se to na Siónu mluví, budou se učit tu naši jeruzalémštinu (církvevníčinu) aby začali rozumět, o čem tu je mezi námi řeč.

A to nebude všechno. Na tu velkou stavbu nového města přijdou lidé i z naprosto cizích národů. S nimiž jste dosud neměli nic společného. Tedy mnoho dobrého, rozuměj. Budou z těch končin, ze kterých v minulosti přicházely hlavně útoky a před nimiž bylo na místě se mít na pozoru. Prorok tu hovoří o kočovných a arabských kmenech - o národech, s nimiž měli Jeruzalémští občas dobrou, avšak ponejvíc zkušenost velmi zlou. Tihle všichni přijdou a přinesou své bohatství, vystaví ti hradby a jejich králové ti budou k dispozici. Což je prastarou mluvou ohlášení ekonomického posílení, stavebního rozmachu a politické spolupráce - to všechno vyplyne z příchodu těchto lidí nejrůznějších cizích národů.

My asi nemůžeme při četbě těchto prorockých textů amputovat ze své mysli stav, ve kterém se dnes nachází skutečný Jeruzalém. Copak lidé z různých národů, lidé s nejrůznější negativní historickou zkušeností tam přicházejí a přebývají - v tom ta prorokova řeč dodnes sedí. Avšak, že by je spojovala společná oslava Hospodina a že by všichni rozpoznávali na Jeruzalémských, že jsou potomstvem, jemuž Hospodin žehná...? To moc nepasuje k dnešní situaci.

A přesto má v sobě ten text něco velmi poutavého a nadějného. My ho dnes totiž můžeme číst jako křesťané a nemusíme ho vztahovat doslovně jen na situaci Izraele. Přitažlivá mi přijde hlavně představa, že společenství věřících (které je tu reprezentováno onou jeruzalémskou dcerou) může mít *otevřené brány* - může být městem, které se nemusí uzavírat ani ve dne, ani v noci. Symbolicky viděno: ani v čase světla, ani v čase temnoty. Jelikož nad ním svítí sláva Boží, která si získá příchodící cizince a přivede je k tomu, že oni své bohatství dají ve prospěch společného města (jakkoli se pro nás může zdát spíš chudé). Nechají se přivábit k přátelství právě září Boží slávy, která svítí nad tím městem - rozuměj: nad komunitou věřících nebo prostě nad zemí, v níž žijí lidé věřící v Boží slávu.

Když prorok ohlašuje: "Ke mně s nadějí vzhlížejí ostrovy a loď mořské už zdávna" - kazatel sloužící na pobřeží Středoziemního moře, aby měl odvahu to před lidmi přečíst. Až mrazivě to sedí na uprchlickou situaci posledních let.

Myslím, že největší problém je dnes, stejně jako tehdy, v obyvatelích Jeruzaléma - či dnes bychom řekli: v obyvatelích tzv. křesťanské Evropy. Září nad námi a nad našim způsobem života něco slavného, co by si mohlo získat příchodící svou závažností a svou chvályhodností? Aby příchodícího nelákala jenom modernější auta, ústřední topení či voda z kohoutku. Myslím si, že mnoho jiných cest v delším výhledu není, než přátelství a naděje, že budeme mít co slavného nabídnout. A snad je jasné, že tu opravdu nejde o peníze (o které se paradoxně u nás nejvíc bojíme). Spíš o naději. O víru. Přijímání druhých patří neodpátelně k víře. Avšak na druhou stranu bez víry to jde skutečně špatně. Bez víry nemůžete uspokojivě odpovědět na otázku: "Proč se nemám bát cizinců?"

Ten, kdo se nechá zvednout a v širším rozhledu se mu tak rozjasní nad hlavou, začne věřit v přátelství s těmi, kdo budou přicházet. Možná ne se všemi, možná ne s těmi úplně prvními, ale to nevádí - i prorok ohlašuje *mnohé příchodící odevšad*. S těmi dalšími se to třeba už bude dařit líp. Protože je máme k čemu pozvat - tvrdí tehdy (!) prorok. K slávě Hospodinově. K tomu, co zasvítí na lidský život, - a když se člověk neskryje - světlo osvítí to, co má váhu a na co lze i uprostřed naší unavené (a usedané) Evropy spolehnout. Tudy vede cesta. Jen jestli ji my sami uvidíme a nezůstaneme sedět a tesknit (jako tehdy ta jeruzalémská dívka).

"Povstaň, rozjasni se, protože nad tebou vzešla Hospodinova sláva!"